

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van JA21 over Statenvragen 2024 - JA21 - Europastrategie Flevoland en Europastrategie Regio Randstad, ingediend op 15 februari 2024, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 12 maart 2024 (3231676).

Overeenkomstig artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde stelt de fractie van JA21 de volgende schriftelijke vragen aan het college van Gedeputeerde Staten over de Europastrategie Flevoland en Europastrategie Regio Randstad.

Inleiding

Op 13 juli 2016 is door provinciale Staten de Europastrategie Regio Randstad en de Europastrategie Flevoland vastgesteld voor de jaren 2016–2020. Later werd nog in 2020 een uitvoeringsovereenkomst gesloten met de provincies Zuid- en Noord-Holland en Utrecht. Nog in 2020 werd de bestaande samenwerking door GS bevestigd, en werd de werkwijze herijkt en werden werkafspraken vastgelegd per 2021.

Informatievoorziening naar de Staten verliep via de werkgroep Europa en betrof onder meer uitwerking van een mission statement, actuele berichtgeving, periodieke terugkoppeling van lobbyactiviteiten en rapporteurschappen.

Tegen deze achtergrond roept de recente presentatie op 17 januari jl. onder de titel “inwerkprogramma” de volgende vragen op:

1. Wat is er in de afgelopen periode vanaf 2020 precies gedaan? Wat is de huidige Europastrategie Regio Randstad en die van Flevoland en wanneer is daarover besloten? Op welke wijze en wanneer zijn de Staten daarbij betrokken geweest? Met welke uitkomst?

Antwoord:

Over de inhoudelijke acties en resultaten leggen we aan PS verantwoording af via de jaarstukken. Onderstaand een aantal bijzonderheden: in 2020 werd de Europa gedeputeerde de rapporteur namens het Comité van de Regio's over de corona-herstelfondsen op verzoek van de Duitse EU-voorzitter. In 2021 hebben we een IPO position paper vast laten stellen gericht op de EU-lobby Mobiliteit. In 2022 werd lobby gevoerd op de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit. In 2023 werd de Europa gedeputeerde rapporteur namens het Comité van de Regio's over het “Doe geen afbreuk aan cohesie”-beginsel, hebben we een IPO position paper laten vaststellen over de inzet voor de cohesielobby van HNP (Huis van de Nederlandse Provincies) en is de provincie lid geworden van een netwerk van halfgeleider-regio's.

Na afloop van de Europastrategie Regio Randstad (Regio Randstad omvat de vier provincies in het westen van Nederland: Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland) en de Europastrategie Flevoland die vastgesteld waren voor de periode 2016-2020, zijn er geen nieuwe Europastrategieën opgesteld voor Regio Randstad of Flevoland. De reden om niet opnieuw een Europastrategie te maken is dat de meerwaarde als kader stellend instrument beperkt bleek. In plaats van de Europastrategie Regio Randstad zijn vanaf 1 januari 2021 een samenwerkingskader en samenwerkingsovereenkomst Regio Randstad gemaakt waarin de wijze van samenwerken in Randstadverband in Brussel is vastgelegd. Provinciale Staten zijn op 23 juni 2020 in de vorm van een PS-mededeling hierover geïnformeerd (kenmerk 2625869). De samenwerkingsovereenkomst is in 2022 aangepast en vernieuwd.

Voor de Europastrategie Flevoland is ook een ander, meer praktisch, instrument in de plaats gekomen, namelijk het Actieplan Europa. Vanaf 2020 is er jaarlijks een Actieplan Europa opgesteld waarin een overzicht wordt gegeven van de nieuwe beleidsinitiatieven van de Europese Commissie die relevant zijn voor Flevoland en de manier waarop de provinciale organisatie hierop is aangehaakt. Het Actieplan is een uitvoeringsinstrument voor de ambtelijke organisatie. Recent is het Actieplan Europa 2024 door het Directie Management Overleg vastgesteld en gepresenteerd aan Gedeputeerde Staten (GS). Op inhoud sluit het Actieplan aan met het Werkplan van HNP waarover Provinciale Staten (PS) zijn geïnformeerd (kenmerk 3218996). De HNP-plannen zijn verder in te zien in de stukken van het interprovinciaal overleg (IPO) waar ze aan alle commissies worden aangeboden.

2. *Hoe is de rolverdeling in P4 verband precies ingericht en wat is verder meer specifiek de rol van HNP, team Europa, de lobbyisten en betrokken gedeputeerden? Wat zijn onderlinge afspraken geweest en wat de onderlinge afstemming? Hoe vindt de coördinatie tussen actoren plaats en is er afstemming periodiek?*

Antwoord:

Voor een effectieve inzet van de Europese belangenbehartiging in Brussel hebben de provincies en het IPO onderling een werkverdeling gemaakt van relevante Europese thema's. Een bestuurlijke HNP-dossierhouder behartigt het gedefinieerde gezamenlijk belang op een van de HNP-dossiers en wordt daarin ondersteund door een HNP-ambtelijk dossierhouder en een HNP-werkgroep (dossierteam) bestaande uit provinciale EU-lobbyisten. De werk- en rolverdeling tussen de twaalf provincies en het IPO wordt beschreven in het HNP-werkplan¹ (pagina 5 t/m 8). Op pagina 5 van dit Werkplan is een overzicht opgenomen hoe de dertien HNP-bestuurders zich verdelen over de HNP-dossiers, lidmaatschappen van betreffende commissies in het Europees Comité van de Regio's (CvdR), de IPO bestuurlijke adviescommissies (BAC's) en het IPO-bestuur.

In het HNP is er wekelijks ambtelijk afstemmingsoverleg tussen de vertegenwoordigers van de provincies. Daarnaast is er vier keer per jaar een Bestuurlijk Overleg tussen de Europa gedeputeerden. Daarnaast treffen zij elkaar in Brussel in het overleg van de Nederlandse delegatie tijdens de plenaire vergadering van het Comité van de Regio's.

Voor Regio Randstad is er ambtelijk wekelijks een afstemmingsoverleg en twee keer per jaar een bestuurlijk overleg.

3. *Ervan uitgaande dat de samenwerking in P4 verband is gecontinueerd, is de vraag wat de inhoud daarvan was/is en wat de specifieke inzet van Flevoland in dit kader? Hoe was/is dat neergelegd in de jaarlijkse werkplannen van de provincie? wat is de nadere uitwerking in inzet in lobbytermen en inhoudelijke beleidsthema's?*

Antwoord:

De lobby-inzet van de vier Randstadprovincies (P4) richtte zich vooral op het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en Interreg. Sinds 2022 is deze samenwerking ambtelijk en vooral gericht op kennisuitwisseling. Zo wordt op dit moment een werkbezoek voor PS voorbereid in Randstad-verband.

4. *Op welke manier is de specifieke inzet van P4 en de provincie zelf (gedeputeerde en team Europa) te herleiden naar de toegekende subsidies in de periode 2014-2020 (als door Erac berekend)? Hoe was de provinciale inzet georganiseerd en tegen welke kosten, met name in personele inzet en apparaatskosten als ook in cofinanciering? Is er sprake van taakstellende resultaten? Wat zijn de concrete werkplannen, waarop inzet is gebaseerd?*

Antwoord:

Flevoland was bestuurlijk dossierhouder Regionale economie (waaronder de EU-fondsen vallen) voor alle provincies en voorzitter van de Taskforce Cohesiebeleid van de Assembly of European Regions. Ook was de Europa gedeputeerde rapporteur namens het Comité van de Regio's over het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO in 2018), over de algemene subsidieverordening voor de Cohesiefondsen (general rules applicable to the EU budget in 2017) en schreef hij in die rol mee aan de EU-Verordeningen. Ook heeft de provincie Flevoland o.a. in IPO-verband meegewerkt aan de totstandkoming en uitwerking van het Nationaal Strategisch Plan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarvoor in de komende jaren regelingen zullen worden gepubliceerd. Het team Europa heeft de Flevolandse Europa gedeputeerde in bovengenoemde rollen ondersteund.

Het overzicht van de subsidies zoals door ERAC berekend voor de periode 2014-2020 gaat over elke toegekende euro uit een Europees subsidieprogramma die terecht is gekomen bij een project in de provincie. Dit zijn overwegend projecten waarbij een kennisinstelling (zoals NLR of DNW), een onderwijsinstelling (zoals AERES) of een onderneming een Europese financieringstraject succesvol heeft doorlopen.

Met het team Europa zorgen we voor belangenbehartiging van Flevoland en de uitvoering van de Europese financieringsprogramma's op basis van werkplannen.

¹ [HNP Werkplan 2024 \(nl-prov.eu\)](https://nl-prov.eu/HNP-Werkplan-2024)

Cofinanciering voor de uitvoering van de structuurfondsen EFRO is binnen de door PS vastgestelde begroting geregeld. Hiervoor is momenteel een jaarlijks budget van € 0,9 miljoen begroot (dit wordt weergegeven in de productenraming 3.1.2 Europees programma). Voor de cofinanciering van GLB is bij de begroting 2023 € 7,75 miljoen gestort in de reserve GLB. Voor POP3/3+ is tot heden € 9,6 miljoen provinciale cofinanciering uitgekeerd en is nog een verplichting van € 4,5 miljoen aanwezig.

5. *Op welke wijze is in deze collegeperiode de inzet gestructureerd? Wat zijn de beleidsterreinen waarop gericht wordt ingezet? Welke netwerken zijn belangrijk en worden deze benut?*

Antwoord:

De inzet voor de lobby in HNP-verband is gestructureerd op zeven prioritaire thema's. Deze thema's zijn: Klimaat & Energie, Regionale Economie, Digitalisering, Agrofood, Duurzame & Gezonde Leefomgeving, Circulaire Economie en Mobiliteit. De netwerken Conference of Peripheral Maritime Regions, Assembly of European Regions, Network of European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry en European Semiconductor Regions Alliance zijn belangrijk en worden benut (zie presentatie Inwerkprogramma Europa met kenmerk 3212239).

6. *Op welke wijze is specifiek inhoud gegeven aan periodieke informatievoorziening aan PS in deze periode?*

Antwoord:

De informatievoorziening heeft vooral plaatsgevonden door middel van:

- de P&C-cyclus (hoofdstuk Bestuur, onderdeel Europa);
- PS-mededelingen (PS-mededeling over Europese Subsidies, (kenmerk 3116689), PS-mededeling over Comité van de Regio's advies Europa gedeputeerde over Cohesiebeleid (kenmerk 3124830), PS-mededeling over HNP-werkplan en Werkplan Europese Commissie (kenmerk 2625869));
- de Commissie EMS.

7. *Als er strategieën aanwezig waren, onder welk mandaat is er de afgelopen statenperiode 2019 - 2023 een Europastrategie Regio Randstad en Europastrategie Flevoland van toepassing geweest?*

Antwoord:

In de periode 2019 - 2023 is er geen Europastrategie Regio Randstad of Europastrategie Flevoland opgesteld.

8. *Kunt u beschrijven hoe het besluitvormingsproces er uit ziet van standpunten geformuleerd door de Staten en het College naar het Huis van Nederlandse Provincies en ook via de Interprovinciaal Overleg (IPO) naar het Huis van Nederlandse Provincies (HNP) en vervolgens hoe het zich manifesteert tot voorstellen die worden behandeld door de Europese Raad en het Europese Parlement?*

Antwoord:

Het mandaat voor de HNP-belangenbehartiging richting Commissie, Parlement en Raad en andere organisaties wordt geregeld via IPO-standpunten die tot stand komen in de bestuurlijke adviescommissies en ambtelijke adviescommissies waar Flevoland zitting in heeft. Flevoland positioneert zich daar op basis van in GS en PS vastgestelde beleidskaders. PS ontvangen de IPO-agenda en -stukken.

Met de HNP position papers en lobbyinzet zet Flevoland zich samen met andere provincies in, via het lidmaatschap van het Comité van de Regio's en de Europese netwerken, om voorstellen te beïnvloeden van Raad, Parlement en Commissie.

9. *Is het mogelijk dat Statenleden, bijvoorbeeld via de LIS, ieder kwartaal worden geïnformeerd over de actualisatie van de lobbyfiches zoals het HNP-bestuur en IPO-bestuur ook worden geïnformeerd?*

Antwoord:

Tijdens de commissie EMS op 10 januari 2024 is door de Staten aangegeven dat zij structureel geïnformeerd willen worden over de voortgang van de belangenbehartiging in Europa. Hierover zijn gesprekken met de griffie gestart en zij zal u op korte termijn informeren over de uitkomst.

10. *Fondsen zoals GLB zijn op Europees niveau onderhevig aan mutaties tijdens een P&C cyclus. Kan het College de Staten adequaat informeren over dergelijke ontwikkelingen van fondsen die relevant zijn voor Flevolandse onderwerpen?*

Antwoord:

Ja, wij zullen uw Staten adequaat informeren over mutaties.

11. *Kan het College een voor de Flevoland relevant overzicht (bijv. hiërarchisch overzicht) verschaffen met welke beleidsonderwerpen van de EU in de EU wordt gelobbyd door de provincie, of door diens afvaardiging, en hoe die zich verhouden tot de dossiers van het HNP, Comité van de Regio's, IPO, de thema's van de Europa-strategieën en Flevolandse programmaonderdelen die daarin vallen?*

Antwoord:

De provincie Flevoland werkt met de andere provincies en het IPO samen in de Europese belangenbehartiging op zeven dossiers. In het HNP-Werkplan is voor ieder dossier de gezamenlijke inzet van provincies in de Commissie periode 2024-2029 opgenomen (pagina 5 t/m 10 van het Werkplan). Zie PS-mededeling van 22 januari 2024. (kenmerk 3218996).

12. *Heeft de Provinciale Staten enig invloed op het werkplan van het HNP dat binnenkort wordt vastgesteld?*

Antwoord:

Provinciale Staten hebben indirect invloed op de vaststelling van het HNP-Werkplan door middel van hun kader stellende rol op het Flevolandse beleid, dat de basis vormt van Flevolandse inzet in het IPO en het HNP. PS geven aan GS aan wat zij belangrijk vinden op specifieke beleidsterreinen en het college vertaalt dat zo goed mogelijk naar een provinciale inzet op Europese dossiers.

7 maart 2017 is er een statenvoorstel aangenomen voor het Lidmaatschap Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR).

13. *Kan de provincie aangeven welke concrete resultaten deze samenwerking heeft opgeleverd?*

Antwoord:

Een concreet resultaat is dat er op aandringen van Flevoland en op verzoek van gemeente Urk succesvol is gepleit voor een Europese compensatieregeling voor de door Brexit getroffen vissers. Er is een regeling gekomen, met de naam Brexit Adjustment Reserve, met een voor Nederlandse vissers geoormerkt bedrag van € 200 miljoen.

Een ander resultaat is dat de voorziene bezuiniging op de Europese regionale investeringsfondsen 2021-2027 is tegengehouden mede dankzij de lobby via dit netwerk. Hierdoor ontvangt Nederland opnieuw € 1,4 miljard uit deze middelen.

14. *Kan de provincie aangeven welke kosten er tot op heden zijn gemaakt voor deelname aan dit netwerk?*

Antwoord:

De jaarlijkse contributie voor het lidmaatschap van CPMR bedraagt € 13.580,-.

15. *Tenslotte: hoe ziet het verdere inwerkprogramma er uit?*

Antwoord:

In oktober 2024 wordt een werkbezoek aan Brussel georganiseerd, bestaande uit een bijeenkomst met de Randstad-provincies en een HNP-bijeenkomst.